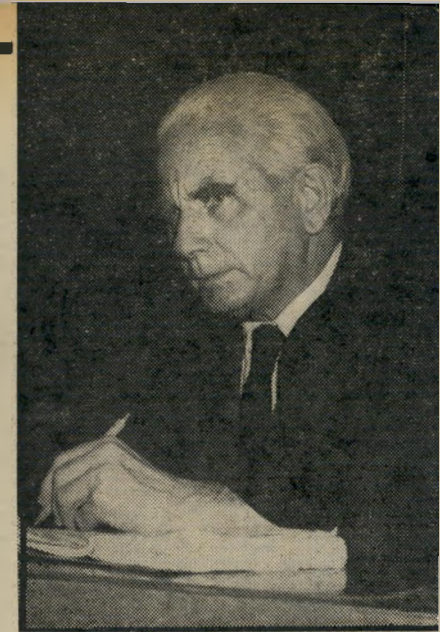

השופט כרמל פורש מחקידו ולוקח עימו צרור של זיכרונות, תקדימים וקוריוזים

אתו מרים את קולו או מתנשא מעל לנאשמים, האיש בעל העיניים התכולות והשער הכסוף, הוא היום כבר כבוד-השופט לשעבר.

מיד לאחר סיום לימודיו באוניברסיטת לבוב, עלה ישראל כרמל, או ישראל קרמר, לארץ-ישראל. הוא מכנה בצחוק את עליתו "עלית עורכי הדין הגליציאים". יחד עימו עלו אז יהושע רוטנשטרייך, לימים ראש-לשכת עורכי-הדין ויעקב (קובה) הגלר, מבכירי עורכי-הדין בארץ. זה היה עוד בשנת 1934. לפני גל ה"אנטישמיות בפולין, ולפני שרישומי של היטלר ניכר באירופה.

למרות שהצליח להעלות את כל בני מישפחתו מפולין לפני השואה, היה נתון רובו וכולו למאבק ולעזרה ליהודי פולין. כאשר נסתיימה מלחמת-העולם ובפולין ציינו חמש שנים למרד גיטו וארשה, היה כרמל בין המזומנים במישלחת הישרא"לית. הדבר היה חודש לפני הכרזת המדינה. בין היוצאים עימו היו משה סנה, אברהם שלונסקי, זרובבל ויצחק ("ואני טק") צוקרמן — מפקד גיטו וארשה. המישלחת אשר יצאה משרדה-התעופה בלודז, חזרה לישראל יומיים לפני הקמת

השופט ישראל כרמל כפי ש" נראה מעל כס השיפוט באחד ממישפטיו האחרונים. כרמל פרש מבית-הדין ביום בו הגיע לגיל 70.

אדם המישפטים היה מחניק. אחד הנאשמים חש לפתע ברע. שופט השלום, ישראל כרמל, הבחין בפניו ה" חיוורים. "אתה מרגיש לא טוב?" הוא שאל את הנאשם. "הכל בסדר, אבל אני קצת צמא." השופט כרמל הזעיק את שמש בית" המישפט. הוציא כסף מארנקו והורה לו

דגל בווארשה

ישראל כרמל על מרפסת בית צירות ישראל בווארשה, ביום העצמאות של ישראל. למרות שהיתה זו צירות ולא שגרירות, וכללי הטקס קובעים כי ההמנון ינוגן רק לשגרירות, הצליח כרמל לשכנע את שר הטקס הפולני ש"ישראל זה דבר מיוחד", ולהרשות את נגינת ההמנון.

של קונסול ומזכיר ראשון בצירות ישר-אל שעמדה להיפתח בווארשה. הבחירה היתה קשה מאוד. השופט שניאר זלמן חשין ז"ל, אמר לו: "שופטים כבר היו לנו, דיפלומטים עדיין לא". וכך הגיע כרמל לראיון עם שרי-החוק משה שרת. גם אצל שרת היסס כרמל. הוא חשב על מועד גיוסו הקרוב לצה"ל ולא רצה ל-החמיץ את הגיוס. אך שרת שיכנע את

שופט בנעלי בית

חשב הקונסול הצעיר כי היא ישראלית ונתן לה את הווזיה לחיי נישואין עימו. בנם נולד ב-1949 בוורשה. תוך כדי שירותו בפולין הוציא כרמל כ-30 אלף "פרומיסות" — הבטחות ל-יהודים שרידי השואה, שאם ימצאו לו דרכון יזכו לאשרת עליה לישראל. הדבר הביא לגל של בקשות מהצירות ועורר גם חילוקי-דעות מסויימים בישראל.

תו. "זהו הגיוס שלך". ואמנם את אות הקוממיות קיבל ככל משתפתי מלחמת-השחרור, אך על שרותו הדיפלומטי, למרות שהפרוטוקול באותה תקופה ב"פולין, התיר נגינת ההמנון הלאומי רק לנציגות בדרג של שגרירות, ולמדינת ישראל היה רק ציר, ישראל ברזילי,

המדינה. ומאחר ששדה-התעופה לוד היה בשלטון ערבי, נאלצו לנחות בשדה דב. בדרכונם הוחתם "תל-אביב" והמילה "שדה התעופה" נוספה בכתב יד. כאשר קמה המדינה באו אל המישר פטן הצעיר בשתי הצעות קוסמות. ה"אחת, מינוי של שופט, והשניה, מעמד

להביא בקבוק גזון מהמיזנון הסמוך, בשביל הנאשם. השבוע, כשהגיע השופט שחילק גזון לנאשמים ובכה על אבדנם של בתי-כנסת בשואה, ליום הולדתו ה-70, הוא פרש לגימלאות. שופט בית-מישפט-השלום, ישראל כרמל, האדם אשר איש לא שמע

כאשר חזר לישראל, אחרי שליוות קצרה באמריקה הלאטינית, קיבל על עצ"מו את תפקיד השפיטה, שהוצע לו קודם.

חסיון לעיתונאי

מאז 1950 שימש כשופט בבית מישפטה-שלום התל-אביבי. הוא היה אהוד מאוד על הכל. הנאשמים שעברו לפניו, ידעו כי "הוא שופט עם לב", הוא היה נוהג כבית הלל ולא כבית שמאי. אלפי מישפטים עברו תחת ידיו במשך 29 שנים אלה, וכמה מהם הפכו להלכות מישפטיות. היה זה הוא אשר קבע, בשנת 1977, שלעיתונאי יש חסיון חלקי, הוא קבע, בפסק-דין יחיד במינו בישראל עד היום, שפיתונאי אינו חייב לגלות את מקורות המידע שלו. היה זה במישפט דיבה שהגיש בית-הספר תיכון חדש נגד העולם הזה, וכתבו יוסי ינאי, על כתבה שנקראה חשיש בגימנסיה. בשנים האחרונות זן כרמל בעיקר ב"קובלנות פרטיות, זוהי עבודה שאינה אהודה ביותר על שופטים. הצדדים ב"מישפטים אלה אינם, תמיד, מאופקים ב"ר. אך קסמו האישי ויחסו הלבבי לצד-דים, עזרו לכרמל גם בתפקידו זה. בעת מישפט אייכמן הכין כרמל עבר-דתימקור מעמיקה, אחרי שבדק 11 אלף דפים מיומנו של הגנרל הנס פראנק, חומר זה ביסס את השערותו של כרמל, שאייכמן היה אחראי גם להשמדת יהודי פולין, דבר שבאותה עת הוכחש עדיין על ידי ההיסטוריונים. הוא הופיע כעד מומחה במישפט, ובית-המישפט אמנם ה"ר מומחה, ובית-המישפט אמנם הרשיע את אייכמן גם על השמדת יהודי פולין.

עם תום מלחמת-העולם ה" שעדיין לא קמה אז, חמישה אישים, להשתתף בטקס. החמישה הצטלמו לפני יציאתם למזכרת. בתמונה נראים: משה סנה, זרובבל, ישראל כרמל, יצחק ("אנטק") צוקרמן ואברהם שלונסקי.

אילנה אלון